

ISSN: 1873-409X

ISSN: 1873-409X

FEBO Waterlandplein 3 - T. 020-636 26 24
Dagelijks geopend van 11.00 uur tot 21.00 uur.

Tuinmenu

Een kroket naar keuze, kleine frites zonder saus
en een milkshake 0,3L

FEBO

HERMANS BLOKHUIZEN

persoonlijk advies en kwaliteit voor een betaalbare prijs

- Stapelbare Noord Europese wandbalken in diverse diktes vanaf 50mm
- Draaikiep-ramen met isolatieglas
- Vele opties mogelijk zoals:
- Impregneren
- Montage
- Dakisolatie
- Dakpanprofielplaten
- Ook standaard schuurtje van 200x300cm
- Maatwerk geen probleem
- Eigen import

Al vele jaren dé leverancier van blokhutten op de Amsterdamse Volkstuinen.

WWW.HERMANSBLOKHUIZEN.NL

info@hermansblokhuisen.nl

tel; 0653 200 937

1x Kristal
€39,99
/20 liter

8x Kristal
€38,99
/20 liter

15x Kristal
€37,99
/20 liter

**Qlima
Kristal Actie**

Overall gratis geleverd vanaf 5 stuks.
Bestellen via whats app of SMS op:

06 57 22 15 79

Campingsport Amsterdam

Alles voor uw camper, caravan, tent en tuinhuis.

Jan van Galenstraat 271

1056 BZ Amsterdam

Tel. : 020-6128911

E-mail : info@campingsportamsterdam.nl

Levering, installatie, reparatie en onderhoud van

Zonne-energie

Omvormers

Accu's

Digitenne

Gas Accessoires

Kooktoestellen

Koelkasten

Geisers

Gas & Petroleum
Verwarming

12 Volt Verlichting

www.campingsportamsterdam.nl

Openingstijden

Maandag en zondag: gesloten

Dinsdag t/m vrijdag: 09:00 - 18:00

Zaterdag: 09:00 - 16:00

COLOFON

Eindredactie: Annemarie Gijzelaar

Vormgeving: Nisvan van Sijl
www.nisvan.com

VROEGOP

Vroegop wordt verspreid in een oplage van 8.500 exemplaren onder de leden en aspiranten van de Bond van Volkstuinders te Amsterdam en omgeving. Verschijningsfrequentie eenmaal per kwartaal.

Vroegop is het interne Nieuwsblad van de Bond van Volkstuinders.

Het blad is opgericht in 1990 om de (nood)zakelijke informatie van het bestuur van de Bond van Volkstuinders te verspreiden onder de leden.

Een enthousiaste, vrijwillige redactie maakt door middel van aanvullende artikelen en columns van de Vroegop een tijdschrift.

Redactie en advertenties VROEGOP

P/a Bond van Volkstuinders, Volendammerweg 301, 1027 EA Amsterdam.

Telefoon: 020 – 613 28 93

e-mail: info@bondvanvolkstuinders.nl

website: www.bondvanvolkstuinders.nl

Redactiemedewerkers

Nisvan van Sijl, Dominique Engers, Marianne Croes, Ger Casparie, Gerard Schuitemaker, Gerrit Mol en Bert Kuit.

Drukwerk: Editoo

Beeld cover: Nisvan van Sijl

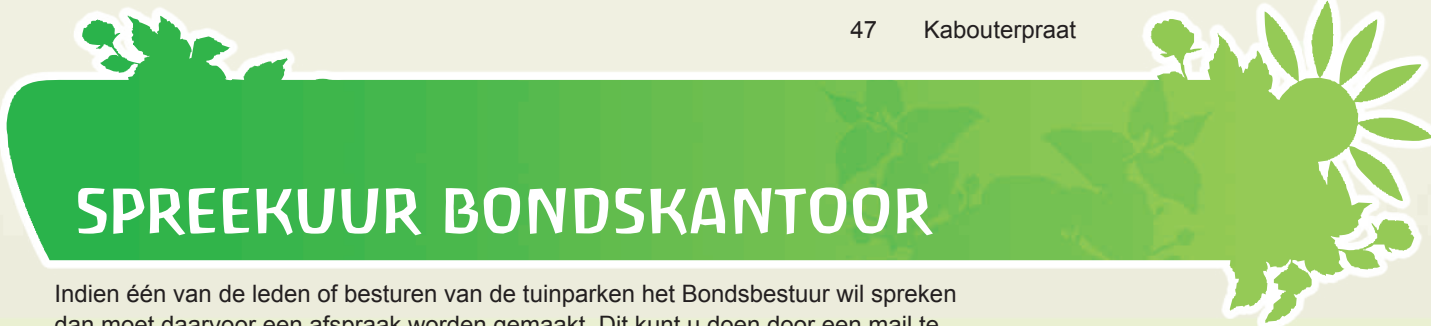
Volgende uitgave

Kopij inleveren vóór 1 oktober 2017

INHOUD

- 5 Van de voorzitter
- 6 Ereleden en nieuwe bondsbestuurders
- 10 Tentoonstelling Volkstuinen in Amsterdam
- 16 Bondscommissie Ruimtelijke Ordening
- 17 Je tuin, je lichaam
- 18 Open tuinendag West
- 20 Gedichten
- 21 Essentaksterfte
- 22 Waterdieren
- 24 Eerste alleenstaande vrouw op Eigen Hof
- 26 Jubileumlied
- 27 Volkstuinroute Boven IJ
- 30 Open tuinkunstdag Kweeklust
- 32 Recept: Augurken
- 34 Eigen Hof en de gemeente begin jaren 90
- 35 Klimop allergie
- 38 Alles voor de tuin deel 3
- 40 Buren op de tuin
- 43 Anna van tuin 159
- 44 100 jaar Buitenzorg
- 47 Kabouterpraat

SPREEKUUR BONDSKANTOOR

Indien één van de leden of besturen van de tuinparken het Bondsbestuur wil spreken dan moet daarvoor een afspraak worden gemaakt. Dit kunt u doen door een mail te sturen naar het secretariaat van het bondsbureau, met daarin aangegeven het gespreksonderwerp.

Daarna zal er in overleg met Bondsbestuur bekeken worden wanneer dit gesprek eventueel kan plaats vinden en met welk bestuurslid. In beginsel worden deze afspraken gepland op de dinsdagochtend.

Het bondskantoor is te bereiken met buslijn 33 vanaf het Centraal Station, uitstappen bij de eindhalte aan de Volendammerweg in Amsterdam-Noord.

Tuinpark Dijkzicht

Tuinpark Nut en Genoegen

Tuinpark De Federatie

VITRINES & INFORMATIEBORDEN

Tuinpark Ons Lustoord

Vitrines standaard geleverd met 6 mm gehard glas, gasveren en slotsysteem.

Daarnaast heeft deze vitrine opties, te weten:

- LED verlichting
- Schemerschakelaar
- Magnetische achterwand
- RAL kleur
- Plaatsing in beton

Informeer geheel vrijblijvend naar de mogelijkheden voor uw tuinpark.

Wittevweg 39
1431 GZ Aalsmeer

0297 - 26 89 49

fax 0297 - 26 89 24

mobiel 06 - 183 176 42

e-mail info@signpalace.nl

Op zoek naar een geschikte gasfles?
Antargaz helpt u graag verder!

Ga voor onze vertrouwde stalen
10,5kg gasfles!

Of maak kennis met de Calypso,
de makkelijke lichtgewicht gasfles:

- Ultralicht 8 kg gas / 13 kg totaal
- Uw voorraad continu zichtbaar
- Makkelijke snelkoppeling!

Meer info? www.antargaz.nl of neem contact met ons
op via info.nl@antargaz.com of 0800 - 28 554 27 (gratis).

VAN DE VOORZITTER

Voor de eerste keer richt ik vanaf deze plek met trots en blijdschap het woord tot u als voorzitter van de Bond van Volkstuinders. Met trots en blijdschap omdat ik mij gesteund weet door degenen die hun vertrouwen in mij hebben uitgesproken in de afgelopen bondsvergadering. Ook voel ik mij gesteund door de hardwerkende mensen op het Bondskantoor en door mijn medebestuurders.

Met Bert Kuit en Maarten Kox als bestuursleden werk ik al een aantal jaren heel prettig samen. Marjon Dekker, Georgine Bom en Barend Coppens zijn nieuw gekozen in het bondsbestuur. Op de samenwerking met deze nieuwe bestuursleden verheug ik mij zeer, omdat ik zeker weet dat zij even enthousiast en bereid zijn als ikzelf om de Bond op een goede manier te vertegenwoordigen en verder te helpen.

Het voelt extra bijzonder om in dit jaar, waarin de Bond 100 jaar bestaat, tot voorzitter te zijn gekozen. Een jaar waarin we ons extra bewust moeten zijn dat al dat mooie groen waarop wij al honderd jaar tuinieren onder druk staat in een steeds voller wordende stad. Aan ons allen om over het voetlicht te krijgen dat door onze Bond van Volkstuinders en de stad er alles aan gedaan moet worden het groene gebied van de volkstuinen te behouden. Juist ook voor al die nieuwe bewoners die graag in Amsterdam willen wonen! In november organiseert de Bond een symposium waarin dit onderwerp met de stad besproken wordt.

Het spanningsveld tussen stad en groen is van alle tijden, maar dit is ook een jaar waarin veel te vieren valt. Het honderdjarig bestaan van Tuinpark Buitenzorg, waaraan in dit nummer van De Vroegop aandacht wordt besteed. Daarnaast viert tuinpark Water-Land zijn veertigste verjaardag, Ons Buiten is 95 jaar geworden net zoals Ons Lustoord. De feestelijke opening van de tentoonstelling 100 jaar Volkstuinen in Amsterdam, waarover eveneens een verslag valt te lezen. Het eerste exemplaar van het boekje Groene Vingers dat ik daar in ontvangst mocht nemen gaat dit jaar als verjaarscadeautje naar alle tuinders en aspirant-leden van onze Bond.

Ik wens de jarige Bond nog minstens honderd jaar erbij. Ik zie kansen en uitdagingen en verheug mij erop om als uw voorzitter samen met u aan de slag te gaan. Uiteraard niet nadat ik vanaf deze plek Okke Peijters en Shreyas de Jong bedank voor hun jarenlange tijd en inspanningen als respectievelijk voorzitter en bestuurslid voor de Bond. Zij namen de afgelopen bondsvergadering afscheid.

U allen wens ik een lange en zonnige zomer toe en een mooie tweede helft van het tuinseizoen in dit jubileumjaar.

IN DEZE EDITIE:

Beste mensen,

In deze extra dikke jubileumeditie hebben we naast de vaste artikelen zoals 'Buren op de tuin', 'Kabouterpraat' en de gedichten en recepten ook bijzondere artikelen van de redacties van de verschillende tuinparken ontvangen zoals 'De eerste vrouw op Eigen Hof' en 'Waterdieren'.

Veel aandacht voor de viering van het jubileum van de Bond met de mooie tentoonstelling in het Gemeentearchief, met veel foto's uit de oude doos, en niet te vergeten het 100 jarig bestaan van Buitenzorg.

Wensen wij jullie veel lees en vooral tuinplezier deze zomer.

De redactie van de Vroegop

ERELEDEN, NIEUWE BONDSBESTUURDERS EN EEN NIEUWE VOORZITTER

Ereleden

Op 10 juni werd de 112e Bondsvergadering gehouden. Ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van de Bond wilde het Bondsbestuur een aantal ereleden benoemen. Mensen die al zeer lange tijd actief zijn voor de Bond en altijd klaar staan om het werk dat er is opgewekt en naar volle tevredenheid uit te voeren. Zij zijn vooral op de achtergrond actief en weinig zichtbaar voor de leden, maar des te belangrijker voor de Bond. De volgende mensen zijn benoemd:

Pieter van den Hoed.

Pieter is al 25 jaar actief in de Bondsbouwcommissie naast het speldje en de bloemen en het ornament vanwege het 100 jarig bestaan is Pieter ook benoemd tot voorzitter van de Bondsbouwcommissie. Informeel was hij dit al maar er heeft nooit een formele benoeming plaatsgevonden.

Henk van Lookeren.

Ook Henk is 19 jaar lid geweest van de Bondsbouwcommissie en is in april gestopt. Ook Henk was zeer verrast dat hij erelid werd van de Bond.

De volgende mensen zijn eveneens benoemd tot erelid maar waren niet in de gelegenheid aanwezig te zijn bij de vergadering.

Robbert Knuf, 12 jaar lid van de Bondsbouwcommissie .

Joop van der Flier, 7 jaar lid van de Financiële commissie van de Bond

Marianne van der Luit, 10 jaar lid van de Bondstuincommissie.

Verderop in deze Vroegop wordt nog uitgebreider ingegaan op de achtergrond van deze benoemde ereleden.

Nieuwe Bondsbestuurders

Tevens zijn er in de Bondsvergadering nieuwe Bondsbestuurders benoemd.

Door het tussentijds aftreden van Okke Peijters, voorzitter en het aftreden van Shreyas de Jong, algemeen bestuurslid waren er een aantal "vacatures"

Het Bondsbestuur is dan ook verheugd dat er een aantal kandidaten zich hadden gemeld en dat zij zijn benoemd door de Bondsvergadering. Het gaat om;

Barend Coppens, tuinpark Dijkzicht. Barend is benoemd als bestuurslid en inmiddels heeft het bondsbestuur intern besloten dat hij de rol van penningmeester gaat invullen.

Marjon Dekker, tuinpark de Groote Braak, Marjon wordt algemeen bestuurslid

Georgine Bom, tuinpark de Vijf Slagen, Georgine wordt eveneens algemeen bestuurslid.

Nieuwe voorzitter

Ralf Grevelink, penningmeester van de Bond was aftredend en herkiesbaar. Ralf is door de vergadering gekozen tot voorzitter van de Bond.

Met een nu 6-koppig bestuur is het bondsbestuur er van overtuigd dat zij voor de komende jaren veel zaken kunnen oppakken en voortzetten.

(advertentie)

Afsluiters . Drinkwatermeters . Drinkwatermeterputten . Flowmeters . Gasdetectie . Kunststof leidingcomponenten

MarQuest Meettechniek: telefoon: 0653 185145 . e-mail: meettechniek@marquest.biz . website: www.marquest.biz

ZOMER 2017

7

BENOEMING ERELEDEN

Tijdens de 112e Bondsvergadering was er, tussen alle officiële agendapunten door, ook tijd voor een feestelijk moment, passend bij een 100-jarig jubileum. Er werden vijf personen voorgedragen om als ereleden te worden benoemd. Stille krachten, die al jarenlang veel werk voor de bond verrichten en die het daarom, aldus scheidend voorzitter Okke Peijters, verdienen om in het zonnetje gezet te worden. Peijters sprak namens de bond zijn grote dankbaarheid uit en vroeg de vergadering in te stemmen met de vijf voordrachten. De namen van de voorgedragen leden werden genoemd, de spanning werd professioneel opgebouwd, maar de ontlasting liet niet lang op zich wachten. Onder luid applaus werden alle vijf de benoemingen door de vergadering goedgekeurd, waarmee ze een feit waren.

De eerste gelukkige was Pieter van den Hoed, van de bouwcommissie. Nooit officieel benoemd als voorzitter van deze commissie, ofschoon hij dit werk al 25 jaar doet. Pieter, al heel lang actief in de vereniging, kreeg veel waardering voor de bergen werk die al die jaren heeft verzet, de vele adviezen die

hij heeft gegeven en alle inzet die hij al die jaren heeft getoond. Na een fotomoment met bloemen en een symbolisch ereteken, werd Pieter door de oude en de nieuwe voorzitter met veel plezier geëerd met het zo welverdiende speldje.

Pieter bedankte in zijn korte speech zijn mede bouwcommissieleden en erkende dat het “allemaal niet eventjes te doen viel, maar héél veel werk was.” Tot zijn grote vreugde werden even later ook mede bouwcommissieleden Henk van Lookeren en Robert Knuf met een speld en benoeming verrast. Knuf was helaas niet aanwezig, maar van Lookeren, die er na 19 jaar mee gaat stoppen, kwam verheugd naar voren om zijn speld en bloemen in ontvangst te nemen.

Als laatste werden Joop van der Flier van de Financiële Commissie en Marianne van der Luit van de Groencommissie geëerd. Beiden waren niet op de vergadering aanwezig, ongetwijfeld vanwege hun drukke werkzaamheden. Over van der Flier werd verteld dat hij bijna in zijn eentje de financiële commissie draaide en ook mevrouw van der Luit bleek er alleen voor te staan. “Een fantastisch iemand”, memoreerde bestuurslid Bert Kuit, “die best wat ondersteuning in de commissie kan gebruiken.”

De heren Knuf en van der Flier zullen in de Bondsvergadering van december alsnog gehuldigd worden. Mevrouw van der Luit is dan afwezig en heeft inmiddels van de voorzitter het speldje in ontvangst genomen.

TENTOONSTELLING "VOLKSTUINEN IN AMSTERDAM"

Door: Stefanie van Odenhoven en Dominique Engers

Fotos: Edwin Butter

Onder grote belangstelling werd op donderdag 22 juni in het Stadsarchief de Tentoonstelling "Volkstuinen in Amsterdam" feestelijk geopend. In de collectie van het Stadsarchief is een schat aan informatie te vinden over de rijke geschiedenis van volkstuinen in Amsterdam. Familiekieken in volkstuinparken uit de jaren twintig, bijzondere brieven uit de tweede wereldoorlog van mensen die graag een oorlogstuintje wilden, kleurrijke foto's en tekeningen. Een rijke bron voor deze tentoonstelling was het archief van de Bond van Volkstuinders. Het 100-jarig bestaan van de Bond op 18 augustus 2017 was voor het Stadsarchief niet alleen aanleiding voor de tentoonstelling, maar ook voor een publicatie. Het boekje "Groene vingers", geschreven door Trudy Admiraal, in opdracht van de Bond en het Stadsarchief, werd bij de opening van de tentoonstelling gepresenteerd. Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan Ralf Grevelink, de kersverse voorzitter van de Bond.

Bert de Vries, directeur van het Stadsarchief en zoon van een groente- en fruitteiler, bekende in zijn toespraak dat hij desondanks niet veel van volkstuinen wist. "Over volkstuinen is maar weinig documentatie en juist daarom zijn deze tentoonstelling en dit boekje zo leuk en waardevol. Volkstuinders zijn een community en kijk eens hoeveel leden van die community vandaag op deze opening zijn afgekomen. Dit zijn de mooiste momenten voor het Stadsarchief."

De tweede spreker, Stadsecoloog Martin Melchers, merkte op zelf nooit een volkstuin te hebben bezeten maar wel veelvuldig volkstuinparken te bezoeken, en dat al sinds zijn vroegste jeugd.

"Ik had vroeger een vriendje wiens ouders een volkstuin hadden. Met zijn kano voeren we langs pruimenbomen die laag boven de slootkanten hingen om pruimen te jatten. Tegenwoordig bezoek ik heel vaak volkstuinen. De soortenrijkdom is zeer divers en verschilt enorm per park. En dat geldt niet alleen voor de planten en dieren, maar ook voor de mensen van allerlei plumage die er bivakkeren. Van kunstenaars en semi-intellectuelen tot rasechte Amsterdammers die er al generaties lang verblijven. Iedereen heeft zijn eigen visie op de tuin en het mooie is dat al die visies naast elkaar kunnen bestaan. En zoals de bevolking op de tuinparken steeds verandert en in beweging is, zo geldt datzelfde voor de natuur. Vroeger droomde je van ijsvogels, haviken en vossen op de tuin, tegenwoordig zijn ze er gewoon te vinden."

Trudy Admiraal, de schrijfster van het boekje "Groene vingers", constateerde eveneens dat er zeer verschillende type tuinders zijn. Voor haar boek bezocht zij vele volkstuinparken en zij kon iedereen aanraden dat ook eens te doen. "Er is niet één type tuinder, en zelfs de parken als geheel verschillen onderling

enorm.“ “Schrijven is schrappen” vertelde mevrouw Admiraal, waarna zij een stukje opmerkelijke tekst voorlas dat het boek niet had gehaald. Over een tuinder uit 1909, die beschreef hoe hij de vogels die zijn moestuin belaagden op alle mogelijke manieren te lijf ging. “Tegenwoordig koesteren de meeste tuinders de vogels die hun tuinen bezoeken en zijn het meer de slakken waar mensen last van hebben. En de strijd om de beschikbare ruimte, want die schijnt van alle tijden te zijn. Het hebben van een tuin in een groeiende stad blijkt, wanneer je de geschiedenis van de volkstuinen bekijkt, een never ending story van verplaatsingen en verdwijningen van parken.”

Trudy Admiraal reikte het eerste exemplaar van het boekje uit aan de voorzitter van de Bond van Volkstuinders, Ralf Grevelink. Deze benadrukte in zijn dankwoord allereerst het belang van voldoende groen in een groeiende stad. “Volkstuinen genieten een groeiende populariteit en bijna alle parken hebben een wachtlijst. Met 6000 leden en 3000 aspirant leden op de wachtlijst is wel duidelijk hoe graag mensen een tuin willen en hoezeer volkstuinen nog altijd in een behoefte voorzien.” Daarnaast benadrukte Grevelink het maatschappelijk belang van volkstuinen. “In de straat waar je woont kun je veertig jaar lang wonen zonder je burens te groeten en je overal aan onttrekken omdat alles toch wel voor je geregeld wordt. Het

vuil wordt opgehaald, de straten en plantsoenen worden onderhouden. Op een volkstuinpark is gemeenschapszin vereist, er is een bloeiend verenigingsleven waaraan iedereen een bijdrage moet leveren en is het onmogelijk om niet daar niet aan mee te doen. Mensen kunnen niet anders dan met elkaar samenwerken om dingen voor elkaar te krijgen. Een volkstuinpark is een gemeenschap, die mensen met elkaar prettig en leefbaar moeten houden. En dat kan alleen door samen op te trekken, elkaar op te zoeken en elkaar te helpen.”

De verhalen in het boekje en de tentoonstelling in het Stadsarchief laten heel mooi zien hoezeer de functie van volkstuinten in de loop der jaren aan verandering onderhevig was. Met name tijdens de Eerste en Tweede Wereldoorlog waren de tuinen van groot belang voor de voedselproductie. Na de Tweede Wereldoorlog werd de recreatieve functie steeds belangrijker. Generaties Amsterdammers bewaren warme herinneringen aan het lapje grond dat zijzelf of hun ouders met liefde beheerden. Kleine paradijsjes, waar soms een hele zomer lang gewoond werd, bleken een verademing voor de vaak krap behuisde stedelingen. Uit de archieven blijkt eveneens dat de Bond zich keer op keer moet inzetten voor het behoud van volkstuinten in een sterk groeiende stad, tot op de dag van vandaag. Op deze feestelijke middag werd tenslotte het glas geheven op de opening van de tentoonstelling en het jubileumjaar van de Bond van Volkstuinders. Voor alle aanwezigen was er tot hun vreugde en verrassing een exemplaar van het mooie boekje “Groene vingers” om mee naar huis te nemen.

De tentoonstelling “Volkstuinen in Amsterdam” is nog gratis te bezichtigen tot en met zondag 10 september 2017. En er is in het Stadsarchief nog veel meer moois te zien. Het is gehuisvest in het prachtige gebouw De Bazel uit 1926, vernoemd naar de architect, Karel de Bazel. Er zijn rondleidingen te volgen door het imposante, voormalige hoofdkantoor van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, met zijn stijkkamers, de oude kluis en art deco plafonds. Tijdens de rondleiding door het Stadsarchief komt u ook in de Schatkamer waar de tentoonstelling “Volkstuinen van Amsterdam” te zien is. De rondleidingen vinden elke zaterdag en zondag plaats om 14.00 en kosten 6 euro. Vooraf reserveren is gewenst, bel **020-2511511** of mail **informatie.saa@amsterdam.nl**

organisatie

BONDS COMMISSIE RUIMTELIJKE ORDENING

Door: voorzitter van deze commissie
Jack van Lieshout.

Wat doet deze commissie en waarom is het werk zo belangrijk? Die vragen willen we graag beantwoorden in dit artikel. Sinds de oprichting hebben de leden hard gewerkt aan een goede vertegenwoordiging vanuit de diverse tuinparken, er zijn nu twaalf leden van verschillende tuinparken. Op dit moment wordt er geschreven aan een Bondsvisie met een stappenplan hoe de komende tijd verder te gaan. Feitelijk is dat een opmaat naar een beleidsplan voor de komende jaren.

Er gaat geen maand voorbij dat er bijeenkomsten zijn in de stad, bijvoorbeeld in Pakhuis de Zwijger, over thema's die met het groen en onze tuinparken van doen hebben. Deze worden niet alleen allemaal bezocht maar we spreken daar dan ook. We laten onze gezichten zien, visie horen en spreken en passant met de betrokken ambtenaren, stadsbestuurders en politici. Verder werken we steeds meer samen met andere groenorganisaties in de stad over de plaats van de tuinparken in de stad die zo verandert.

Er is inmiddels een Groen Platform Amsterdam opgericht met een flinke lijst van deelnemers om als strategische gesprekspartner met beleidsambtenaren regelmatig te praten over groenbeleid. Met hen is er zelfs onlangs een bijeenkomst samen georganiseerd met als titel: "de staat van de stad, de staat van het groen". Ruim honderd aanwezigen praatten mee, meestal als vertegenwoordiger van organisaties over groene buurtinitiatieven, hiervoor is ook een flinke subsidie op jaarbasis binnen te slepen voor groene buurtinitiatieven, dat kunnen ook initiatieven zijn door ons bedacht of ondersteunt.

Natuurmonumenten, de Volkstuinparken/BVV, Parkenoverleg, IVN, NMT Zuid, Vogelwerkgroep Amsterdam en ANMEC doen nu mee, er komen overigens steeds meer groepen bij. Allen samen hebben een achterban die bijna tien procent van de Amsterdamse bevolking bedraagt. Er wordt gepraat over onze positie in de stad, we hebben onlangs een onderzoek laten opstarten via Wageningen, een Wetenschappelijk onderzoek

naar de effecten van groen in de stad voor onze gezondheid, economisch gerelateerd. Meestal worden alleen stenen een economische waarde toegekend, ook groen heeft een economische waarde.

Met de tuinparken onderling is steeds meer overleg, het gaat over de nieuwbouwplannen die gevolgen kunnen hebben maar ook over infrastructuur, zoals fietspaden of wegen over de tuinparken. Het gaat ook over de toegevoegde waarde van onze oases van rust en ruimte voor de stad en hoe we dit aan meer Amsterdammers duidelijk kunnen maken. Gezamenlijke acties worden opgestart, eigen acties van tuinparken ondersteund, er wordt ingesproken bij raadsvergaderingen en alternatieve plannen bedacht, uitgewerkt en gepresenteerd, we werken steeds meer samen met groene organisaties, het blijft niet bij praten alleen.

We zijn aanwezig op podia, in zalen, in de media met diverse programmering en vooral steeds beter geworden in het maken van contacten voor een groter wordend netwerk, een groen netwerk dat uitmond in een groene coalitie. Er zijn politieke partijen die een groene visie uitdragen, er wordt nu op ons verzoek ook gewerkt aan een groene koers 2025, eerder was dit alleen een koers om huizen te bouwen. We ondersteunen met onze activiteiten de leden, de tuinparken en het bestuur van de Bond Van Volkstuinders die dit jaar honderd jaar bestaat. We lezen rapporten, boeken en kijken wat erom ons heen gebeurt in andere steden en landen. Alles om onze tuinparken te behouden en te versterken nu en vooral in de toekomst.

Wil je een bijdrage leveren namens je tuinpark? Dat kan, meld je aan: dbaron@xs4all.nl

Dit zijn de tuinparken die al vertegenwoordigd zijn: Nieuw Vredelust, Ons Buiten, Tuinwijk, de Oase, Zonnehoek, de Bretten, Buikslotermeer, Wijkergouw, Nut en Genoegen, Water-Land, Amstelglorie en Sloterdijkmeer.

workshops op Eigen Hof
door Saskia Bender

'JE TUIN, JE LICHAAM'

Onder die titel gaf Judith Krauwel, tuinbezitter op Eigen Hof, op 15 april een workshop over natuurlijke lichaamsverzorging. Wat zijn de overeenkomsten tussen je huid, het grootste orgaan van ons lichaam, en je tuin? Beiden staan in open verbinding met hun omgeving, zijn levende organismen, hebben licht, vocht en zuurstof nodig. Beide hebben een buitenste laag waar het meeste contact is met de wereld en diepere binnenste lagen waar ook van alles gebeurt. Zelfs de kleine organismen (bv micro-flora), schimmels en bacteriën die we in de tuin vinden leven ook op de huid. Als er evenwicht is is er ook gezondheid. Problemen in de tuin en problemen met de huid ontstaan als er een disbalans is.

Judith liet de opbouw van de huid zien door een schets te maken. Daaruit werd duidelijk dat de huid veel meer openingen heeft dan je denkt, zoals tussen de huidcellen maar ook rondom zweetkliertjes en talgklieren. Dat betekent dus dat alles wat je op je huid smeert ook je lichaam in kan gaan. En dat vaseline juist een afsluitende laag vormt waardoor je huid niet meer kan ademen.

Dit wetende is het wel verbazingwekkend dat iedereen van alles op zijn huid smeert zonder een idee te hebben over de ingrediënten die fabrikanten in producten stoppen. Als je het etiket al zou lezen (maar wie doet dat?) dan zijn het onbegrijpelijke namen.

Judith probeert mensen hier bewust van te maken en ze biedt een alternatief aan: verzorgingsproducten die helemaal natuurlijk zijn, die ook eetbaar zijn. Ze maakt deze producten zelf, ingrediënten koopt ze via betrouwbare kanalen. Meer info over haar bedrijf en de verzorgingsproducten: www.skinfoods.eu

MET ROZENBLAADJES MAAK JE GEUREND ROZENWATER

Tot slot van de workshop liet Judith zien hoe je zelf eenvoudige verzorgingsproducten kunt maken: met rozenblaadjes maak je geurend rozenwater, van vrouwenmantel kan je makkelijk een verzorgende thee trekken en de 'dauwdruppels' op het blad zijn zeer vochtinbrengend - dat water kan je dus op je gezicht aanbrengen. Tot slot liet ze zien wat je met een (biologische) aardappel kunt doen door hem te raspen, het vocht eruit te persen en bezinskel te scheiden van het aardappelvocht. Niet makkelijk na te vertellen maar zeer boeiend!

Door: Jack van Lieshout

Foto's: Thomas Lenden

OPEN TUINEN DAG IN WEST GESLAAGD

Voor de tweede maal werd op 18 juni gezamenlijk de open tuinen dag georganiseerd, 37 tuinen bij Nut en Genoegen en 32 bij Sloterdijkmeer waren opengesteld voor bezoekers. De nutstuinen van Zonnehoek konden ook bezocht worden. Er zijn gelukkig steeds meer tuinparken die een open dag organiseren in het seizoen. Dat is

belangrijk om jezelf bekender te maken voor de buitenwereld en goed voor ons imago. Er blijven overigens nog genoeg activiteiten op dagen in het jaar over waar ook met meer aandacht naar gekeken kan worden, of deze ook niet opengesteld kunnen worden voor niet leden.

Er zijn jammer genoeg nog veel tuinparken die helemaal niets doen met de buitenwereld, misschien een voornemen om volgend jaar dit wel te doen? De organisatie bij ons was in handen van een paar bestuursleden samen met een groep actieve leden. Samen stelden zij de tuinparken open met de bijna 70 tuinders en verzorgden zij een prachtig programma met muziek, kunst, wandelingen, eten en drinken. Het prachtige weer deed de rest.

De bezoekers konden via diverse ingangen naar binnen, de schatting, deels werd er bij ingangen geturfd, rond de 700 bezoekers over de gehele dag gerekend is naast een groter aantal deelnemende tuinders, zondermeer een succes te noemen. Men was verrast door de schoonheid van tuinen, planten en bloemen, eenden, ganzen en meerkoetjes met jongen, de jonge vos liet zich zien en de rust en ruimte zo dichtbij de hectische stad en het drukke Westerpark was voor de meeste bezoekers de grootste verrassing.

Muziekgroep Bubo, het Staatsliederlijk koor, Cascoland met het eerste openlucht Volkstuinhotel, de bomenwandeling met Hans Kaljee, de tuinen en huizenwandeling in het kader van Tiny Houses werden in de avonden gelopen en dit in samenwerking met trotse tuinders, gaf de gasten van het éénmalige hotel een mooie inkijk in wat voor velen van ons al zo gewoon is geworden.

Via de Kaskantine waren er diverse lekkere hapjes. De kas, het Groene Genoegen verzorgde een filmvertoning over ontluikende bloemen met een lekkere bowl en de fotogroep had een foto expositie bij de burens in hun clubhuis geregeld. Er was een uitgebreide plantjesmarkt en er waren info stands en workshops. Een plaatselijke ijscoman was bereid een dagje te staan met overheerlijk ijs en zo werd het een geslaagde dag met dit diverse programma aanbod.

Klapstuk was uiteindelijk het hotel, Cascoland, een kunstenaarsinitiatief met zeer veel sociaal getinte bottom up art projecten, verzorgde de bedden, netjes opgemaakt op het groene veld van VVS en in sommige tuinen stonden ook wat bedden, veertig in totaal.

De gasten konden inchecken bij twee liefvallige dames met een schort dat overging in een rode loper, een receptie midden in het veld gezet met bloemen versierd, een hottub op hout stook waar de gasten heerlijk konden ontspannen, werd door meerdere van hen gebruikt. In het doel hing een filmdoek voor een vertoning later op de avond.

De gasten kwamen druppelsgewijs binnen en werden verwezen naar hun bed met nachtkastje. Alle bezoekers, zeker ook de hotelgasten, waren blij verrast door de schoonheid van de tuinparken en vooral ook door de gastvrijheid van de tuinders. Later op de avond toen alle gasten op één oor lagen, konden de vrijwilligers ook gaan slapen. De volgende ochtend werd door hen het ontbijt geserveerd aan de lange tafel, de bedjes dienden nu als bankjes, het was met lekker brood, divers beleg, fruit, yoghurt en koffie en thee fantastisch verzorgd.

Na dit feestelijke ontbijt vertrokken de gasten naar school en of werk en werd alles opgeruimd.

Rest ons te concluderen dat de tweede gezamenlijke open tuinen dag zeer geslaagd genoemd kan worden, we hebben er weer 700 ambassadeurs van onze tuinparken bij, de bekendheid bij het Amsterdamse publiek, mede door de diverse publicaties in de media, is weer een stuk groter en positiever geworden. Met de druk op de stad en daarmee op ons mooie groen, is het van groot belang ons meer open te stellen, de kwetsbaarheid van onze tuinparken is tegelijkertijd ons unique selling point: rust en ruimte voor een wandeling of kort verblijf om even te ontspannen in een hectische stad. Wij hebben veel te bieden aan elkaar maar ook aan onze burens om ons heen. Dankzij de tomeloze inzet van een aardige groep vrijwilligers is dit mogelijk gemaakt, hulde voor hun creativiteit, energie en volharding om deze dag te laten slagen.

De week ervoor, 11 juni waren er open dagen bij Amstelglorie en Ons Buiten, 25 juni in Noord bij diverse tuinparken, goede initiatieven, daar gaan we voor, open de hekken voor de buurt!

GEDICHTEN

Honderd jaar tuinieren

Honderd jaar tuinieren, en de tuin is nog niet af.
Het groen dat blijft groeien, zegen en een straf.
Honderd jaar tuinieren, blijven zaaien en maar snoeien,
creëer mijn eigen plekje, blijf me met het park bemoeien.

Honderd jaar tuinieren, alles veranderd maar.
Al doen we veel alleen, we kunnen niet zonder elkaar.
Honderd jaar tuinieren, buiten is nog steeds gezond,
mijn eigen koninkrijkje, op gehuurde grond.

Honderd jaar tuinieren, dit jaar staan wij in bloei.
We vinden de samenwerking, hebben een gezamenlijk doel.
Honderd jaar tuinieren, de ruimte die het je geeft,
laten we verder groeien, naar een plekje waar het leeft.

Ger Casparie

Tijd

Het tuinpark Buitenzorg bestaat reeds 100 jaren,
meer dan een kwart was ik erbij.
Onze Acer is ouder dan de tuin,
en de Eik zal niet veel jonger zijn.
Geen van onze gebouwen is zo oud,
al zal het niet veel schelen.
Op het pas ontgonnen land
plantte Jan Hoeksel een nu stok oude peer.
En in de tuin van Tante Sonja
staat een appel ook zo prachtig mooi en oud te wezen.
De tuin is allang niet meer van Tante Sonja,
en ook Jan Hoeksel is een bijna vergeten naam.
Ik hoor de kinderen van mijn nieuwe burens,
ze bouwen hutten in de struiken,
slingeren aan het touw dat in de oude Acer hangt.
Voor hen kan een dag eindeloos duren,
en ik kijk naar de zon, en zie de tijd.
Ze gaat voorbij.

Gerrit Mol

ESSENTAKSTERFTE

Door Bert Kuit

Het wordt steeds duidelijker dat de meeste essensbomen de essentaksterfte niet gaan overleven.

Help de mate van aantasting in kaart te brengen.

De onderzoekers vragen het publiek om mee te helpen op het meldpunt **www.essentaksterfte.nu** de locatie van essen aan te geven en een indicatie van de mate van aantasting te geven. De volgende categorieën kunnen worden aangegeven:

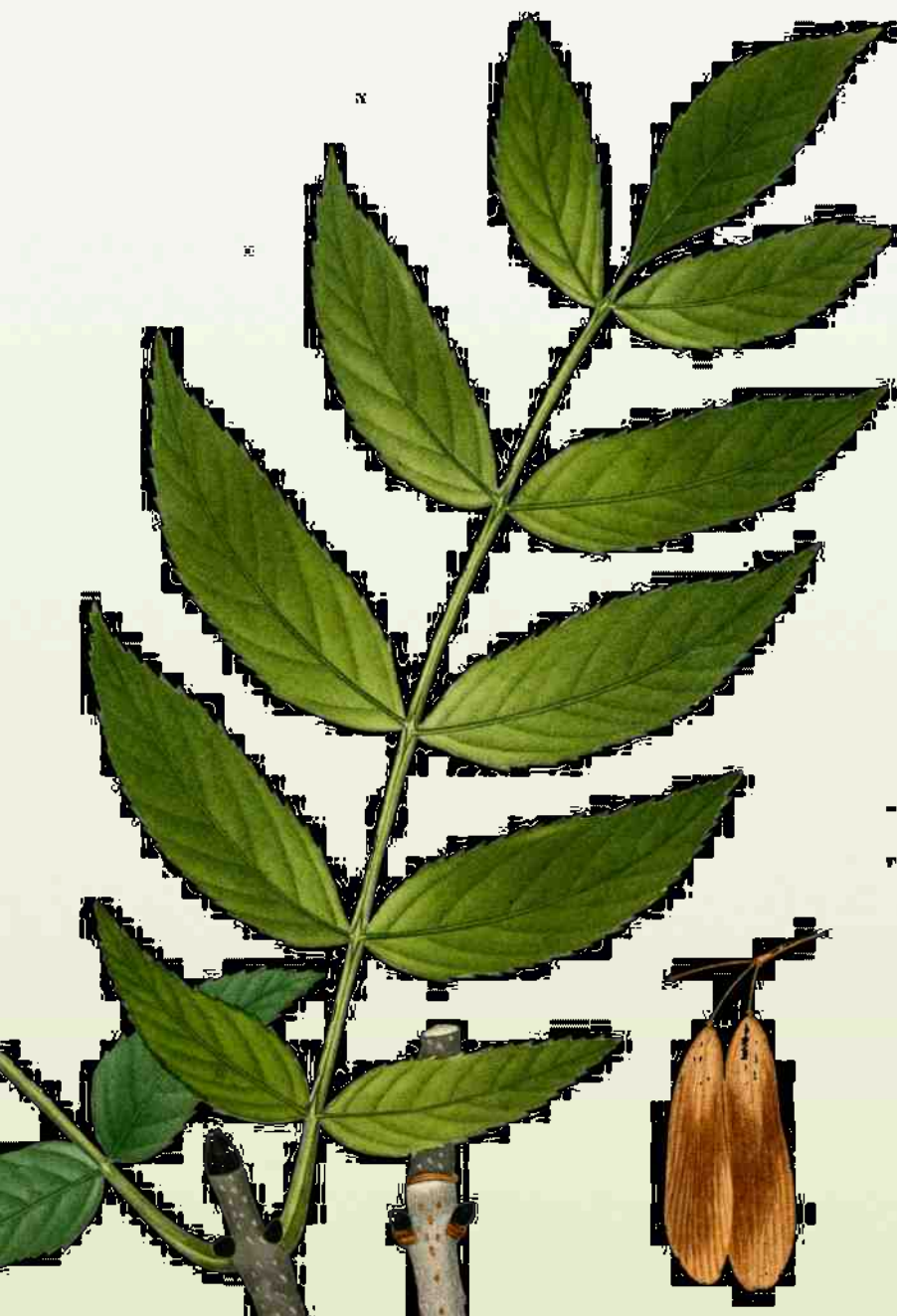
- alleen maar zieke en dode essen
- één gezonde es in een gebied met zieke essen
- enkele gezonde essen in een gebied met zieke essen
- alleen maar gezonde essen

Identificatie gezonde essen

Uit alle meldingen worden gezonde essen geïdentificeerd die tussen vele dode en aangetaste essen staan.

Deze gezonde bomen zijn mogelijk resistent of tolerant tegen de essentaksterfte.

Het doel is om op korte termijn minimaal 200 van de beste bomen te vermeerderen en zo veilig te stellen.

WATERDIEREN

Zaterdag 3 juni konden jong en oud op Eigen Hof terecht voor een waterdierenworkshop. Na een korte inleiding over waterdierpjes en waterkwaliteit ging een grote groep kinderen en volwassenen met schepnetjes en bakjes op pad naar de Heemtuin om daar in de vijver en naastgelegen vaart watermonsters te nemen.

Terug bij het clubhuis werden de dieren gedetermineerd en maakten de kinderen prachtige tekeningen van de dieren. Opvallend was het hoge aantal Waterjufferlarven en jonge Driedoornige stekelbaarsjes in de vijver. Veel aandacht trokken de Waterschorpioen en de larve van de Gegroefde haarwaterroofkever die in gevecht raakten. Ondanks dat een volwassen Gegroefde haarwaterroofkever een geduchte jager is, bleek zijn larve geen partij voor de sterke Waterschorpioen.

Behalve erachter te komen welke waterdierpjes er voorkomen op Eigen Hof was een belangrijke vraag natuurlijk hoe het gesteld is met de waterkwaliteit op het tuinpark. Aan de gevonden diertjes kan je daar zeker iets over zeggen, maar om zekerheid te hebben zouden er meer monsters op meerdere locaties op Eigen Hof genomen worden. Dat was bij deze workshop niet het geval maar afgaande op de gevonden soorten lijkt er sprake te zijn van weinig tot matige vervuiling

van het vijverwater van de Heemtuin - goed nieuws dus! De Waterschorpioen en de vele Waterjufferlarven zijn hier de indicatoren van.

Het was een leuke dag en een mooie manier om kennis te maken met de natuur op Eigen Hof.

EERSTE ALLEENSTAANDE VROUW

Het was in 1982 dat ik een huis kocht in de Pijp. Helaas was er geen balkon en ik besloot me zo snel mogelijk op te geven voor een Volkstuin. Ik bezocht een aantal complexen, maar toen ik Eigen Hof opliep (je mocht in die tijd nog niet fietsen op de paden, alleen op zondagmiddag tussen 1 en 5 uur) was ik verkocht. Zo bossig, zo groen, precies wat ik als tegenwicht van de stad zocht. En dan de landelijke slingerweg met de tuinderijen ernaar toe en het dorpje Sloten, ik kon niet begrijpen dat dat ook Amsterdam was.

Er was weliswaar een lange wachtlijst, maar het wachten had ik er wel voor over.

Tot m'n verbazing stond er al na een jaar een huisje te koop waar niemand belangstelling voor had, maar wat ik zelf wondermooi vond. Een soort Hans en Grietje huisje met een *verwaarloosde tuin aan de rand van het tuincomplex. Vier tuinders bleek ik van de Zondagsschilders te kennen. Eén van hen, Simone, wilde me wel inwerken, want ik had geen idee hoe ik e.e.a. moest aanpakken. Al snel bleek dat ik groene vingers had.

Algemeen werk

Na een half jaar kreeg ik een boze brief dat ik niet naar het algemeen werk was gekomen, dat was me niet verteld. Ze hadden me ingedeeld bij het schoonmaken van de kantine en of ik me

** Weliswaar een verwaarloosde tuin, maar deze tuin had wel drie keer een beker ontvangen voor de mooiste tuin van Eigen Hof in de jaren 1966, 1967 en 1968.*

Simone vertelde dat deze tuinder elk jaar planten kocht, en daardoor de prijs won. Anderen hadden niet deze financiële armslag en dat riep de nodige jaloezie op. In 1969 is de keuring afgeschaft.

De beker voor de mooiste tuin van Eigen Hof in de jaren 1966, 1967 en 1968.

maar wilde melden. Ik had al wel gezien dat alleen vrouwen moesten schoonmaken, maar daarvoor had ik geen tuin genomen. Dus ik schreef een brief terug dat ik alleen ramen ging zemen als er evenveel mannen als vrouwen huishoudelijke taken deden. Na een tijdje kreeg ik het bericht dat ze me een andere taak gaven, en dat heb ik vele jaren gedaan.

ZE WILDEN NIET INGRIJPEN EN TOEN HEB IK DE BOND ADVIES GEVRAAGD

Het eerste jaar op Eigen Hof

Bijna meteen werd ik al in het diepe gegooid, want ik kreeg ik te maken met een 'grensconflict'. De grens werd tot m'n

ontzetting een stukje opgeschoven in mijn nadeel. Hier kon ik natuurlijk niet mee akkoord gaan en vroeg het bestuur om er iets aan te doen.

Ze wilden niet ingrijpen en toen heb ik de Bond advies gevraagd. Zij vonden dit echter een kwestie voor de geschillencommissie. Daar werd ik uiterst vriendelijk behandeld, en zij kwamen met een soort Salomonsoordeel (de grens handhaven maar wel de bomen en struiken zodanig snoeien dat ik meer zon kreeg). Het **bestuur van Eigen Hof moest dit besluit uitvoeren, maar hebben dat niet gedaan. Elke twee jaar schreef ik daar weer een brief over, maar er gebeurde niets. Na 20 jaar ben ik verhuisd naar een andere tuin.

Eerste alleenstaande vrouw

Pas na jaren kwam ik erachter dat ik de eerste alleenstaande vrouw was op Eigen Hof. En dan nog wel een vrouw zonder kinderen en zonder vriend/man. Veel echtgenotes vonden dat bedreigend, stel je voor dat er wat zou gebeuren! Alsof ik daarin geïnteresseerd was. Ook de meeste mannen vonden het maar niets: een vrouw die alles zelf kan, zowel het onderhoud van de tuin als het huisje opknappen en geen hulp van een man nodig had. Eerlijk gezegd had ik daar nooit bij stilgestaan.

Er waren wel alleenstaande vrouwen, maar die waren allemaal via ***hun echtgenoot ingeschreven. Bij overlijden van de man of bij een echtscheiding mocht de vrouw blijven. Simone vertelde me dat ze hemel en

aarde had bewogen om haar man zo ver te krijgen dat hij zich ging inschrijven bij Eigen Hof. Eindelijk lukte het, en daarna was ie er niet meer weg te slaan.

Is de scheiding tussen mannen- en vrouwenwerk anno 2017 opgeheven?

Helaas. Sommige commissie bestaan nog altijd uit mannen, zoals de Bouw- en Waterstaatcommissie en de Dijkgraven. Het hakselen en het gereedschapsonderhoud is tot nu toe alleen aan mannen voorbehouden en ook op de tractor mag geen vrouw rijden. De redactie van de Snoeischuur heeft echter vanaf het begin uitsluitend uit vrouwen bestaan. En de tuincommissie bestaat sinds 1997 vooral uit vrouwen, maar het kappen en onderhoud van bomen in het algemeen groen is weer voorbehouden aan een man.

Ook in je huisje is van alles te beleven, zoals deze parende libelles. Eerst zaten ze 10 cm naast m'n knie op de bank, toen wel 10 minuten in de vensterbank!

*** Achteraf begrijp ik wel dat het moeilijk is voor een bestuur om een ander tot de orde te roepen. Per slot van rekening ben je medetuinier en kom je als bestuurder in een moeilijke situatie als een tuinier iets doet wat niet geoorloofd is. De problemen tussen tuinders spelen vooral bij onenigheid over de tuingrens en een teveel aan schaduw van bomen in de aangrenzende tuin. En in hoeverre is een bestuur gerechtigd om boetes uit te delen?*

**** Histories feit: tot 14 juni 1956 waren getrouwde vrouwen handelingsonbekwaam. Dit betekende dat ze niet zelfstandig een tuin mochten huren, alleen met schriftelijke toestemming van hun echtgenoot. Ongehuwde meerderjarige vrouwen waren echter wel handelingsbekwaam, dus zij mochten in principe een tuin huren. Maar de Bond stond dit alleenstaanden zonder familie niet toe.*

Door: Dominique Engers, Illustratie: Nisvan van Sijl

JUBILEUMLIED

JUBILEUMLIED 100 JAAR BOND VAN VOLKSTUINDERS

(Melodie: Geef mij maar Amsterdam)

Ome Arie, ooit tevreden met zijn huis in de Jordaan
Zat nu heel vaak diep te zuchten
Die toeristen op die fietsen, kwamen overal vandaan
Een mens moest weg kunnen vluchten.
En ineens wist Ome Arie wat te doen:
Tuinieren! Fijn in het groen!

Een eigen stukkie grond
Dat is mooier dan Parijs
Ik spit er lustig rond
Mijn Mokums paradijs
Je blijft fit en gezond
En je hoeft niet ver op reis
Want er is altijd wat te doen op dat fijne stukkie groen
Mijn tuintje van de Bond.

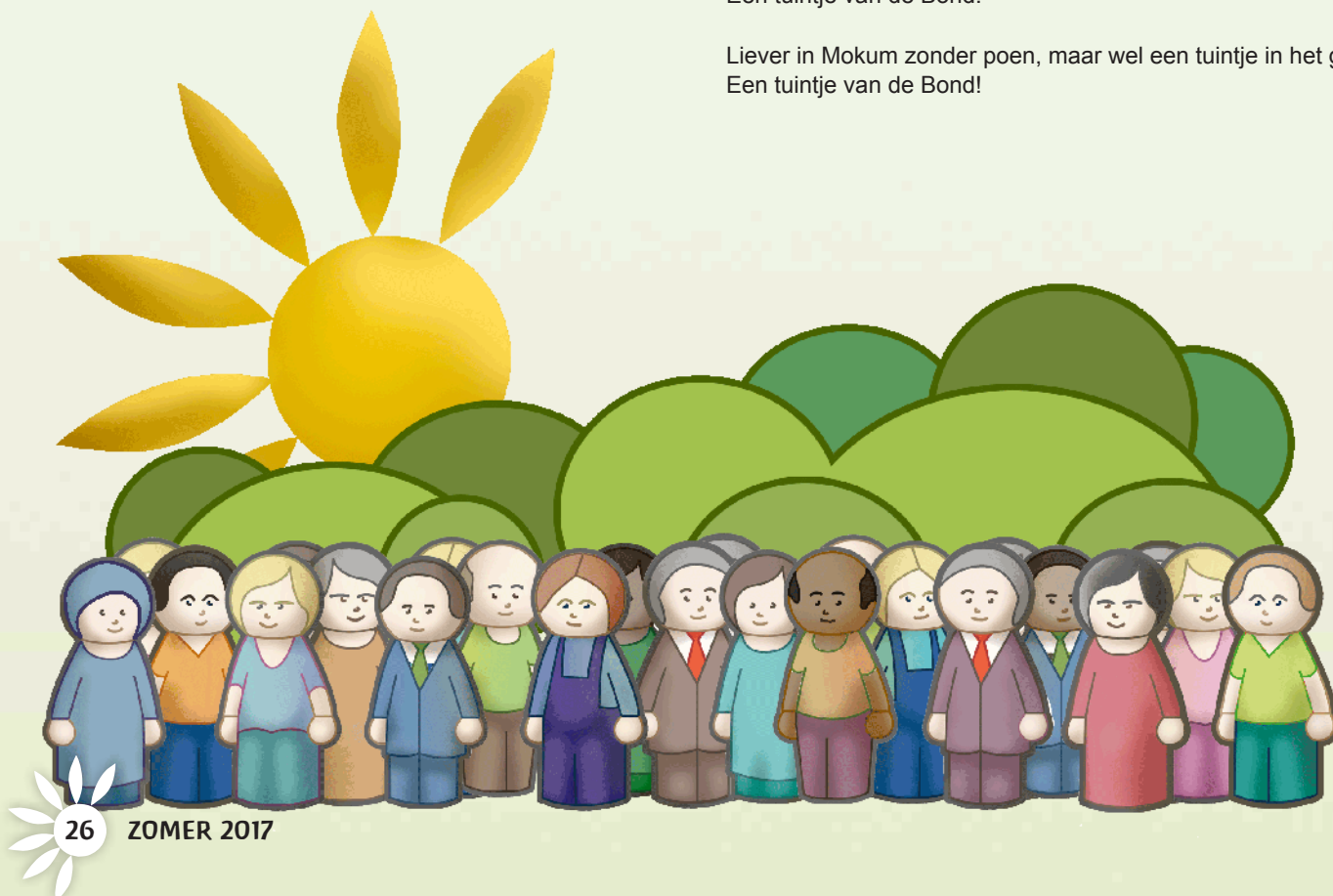
Ali Ben en zijn Soraya vonden alles best heel duur
Ja, ze zaten krap sinds hun trouwen
Ach, ze konden zo verlangen naar een klein stukje natuur
Om zelf aardappels te verbouwen
En op zaterdag de vrienden naar ze toe
Voor thee en een barbecue

Een eigen stukkie grond
in Almere of Landsmeer
Met appels, rood en rond
Of met een toffe peer.
Een tuintje in de stad
Wat een groot geluk geeft dat
Want je prei staat er mooi bij, en je pad weer onkruidvrij
Een tuintje van de Bond.

De kinderen van Sam en Lisa hadden graag een hut gebouwd
Maar ze woonden in een krap appartementje
Lisa zat iedere morgen met een halve burn-out
Sip in een heel hip koffietentje.
Toen dacht Sam: de hele boel ligt straks in puin
Ik moet op zoek naar een tuin!

Een eigen stukkie grond
Dat is mooier dan Parijs
De kat mee en de hond
Ons Mokums paradijs.
Alleen maar groot geluk
Als ik, bollen plantend, buk
Want er is altijd wat te doen, op dat fijne stukkie groen
Een tuintje van de Bond.

Liever in Mokum zonder poen, maar wel een tuintje in het groen
Een tuintje van de Bond!

Er loopt een cirkelvormige wandelroute over 6 tuinparken in Amsterdam-Noord & Waterland-Oost, ten noorden van de ringweg de A10, daar houdt de stad abrupt op en gaat over in een prachtig landelijk gebied. Dit ligt op ongeveer een half uurtje fietsen vanaf het IJ.

Vele Amsterdammers bezitten in dit gebied hun volkstuin. Landelijk Noord, wat onder Amsterdam-Noord valt is een deel van Waterland. Hier liggen de tuinparken Buikslotermeer, De Molen, Kweeklust en Tuinwijk. Hier vlakbij in Schellingwoude liggen de Tuinparken Wijkergouw en Rust en Vreugd binnen de A10 ring met zijn eigen bestemmingsplan.

Ecologische Hoofdstructuur

Waterland valt onder de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur waar men nieuwe natuur probeert te realiseren. Hier worden veel fietspaden aangelegd en het lijkt wel of er geen auto's rijden want wegen zie je er bijna niet, wat het landelijk karakter zeer versterkt.

De tuinparken gaan hier geheel op in het landschap en omdat de tuincomplexen een publieke functie gekregen hebben maken ze ook maatschappelijk en cultureel onderdeel uit van Landelijk Noord. Zoals tijdens de twee jaarlijkse Open Tuin Kunst dag die dit jaar op 25 juni jl. bij de parken Kweeklust en Tuinwijk plaats had.

Deelnemende tuinen staan voor het publiek open. Op Kweeklust werd een lezing over vogels op de tuin gegeven door de Vogelbescherming en ook van de Stadsecoloog Fred Haaijen kregen wij

veel over de Fauna en Flora in Amsterdam-Noord te horen. Het was een pracht dag met kinderactiviteiten en een bomen wandeling. Op Tuinwijck was er een markt van hobby producten zoals wilgentenen vlechtwerk en mooie handwerk gebruiksvoorwerpen maar ook was er een kraam met speciale natuur boeken uit Noord & levende muziek van muziek collectief De Nieuwe Buren.

Projectgroep

Eén van de mensen uit die projectgroep "Volkstuinroute Boven Y" is Sjarifah Meijerman. Zij probeert de oude wandelroute nieuw leven in te blazen in het kader van het jubileum jaar van de Bond van Volkstuinders. Vorig jaar oktober is zij begonnen op het tuinpark Rust en Vreugd, waar zij sinds 1985 natuurlijk tuiniert en workshop lessen op de zondagmiddag geeft vanaf 13.00 uur. Als je interesse hebt kun je altijd aansluiten. Allerlei zaden, zoals bijvoorbeeld stokkroos, heeft Sjarifah langs het wandelpad uitgestrooid om het pad door wilde bloemen uit te lichten.

Workshops

In haar wekelijkse workshops leren wij vlechten met wilgen tenen. Ook ik ben door de wilgentenen vlecht koorts gegrepen. Het is iets onbeschrijflijks. We gaan samen in 2 auto's Noord in en zoeken de gesnoeiide wilgentenen op. We sorteren daarna de twijgen op lengte en binden ze bijeen. Daarna naar het tuincomplex om elke zondagmiddag opnieuw te gaan vlechten. Ook de gesnoeiide wilgen tenen van het tuinpark

liggen wekelijks voor ons klaar. Het lijkt wel op tuinieren. Je vergeet je zorgen, het er reuze gezellig met volop koffie en thee en altijd neemt iemand wel wat lekkers mee. In het clubgebouw staan voorbeelden klaar van eerder werk van Sjarifah & cursisten en liggen allerlei foto boekjes over wilgentenen-vlechten.

Het is keihard werken. Je handen en vingers hebben heel wat te verduren, je moet enorm opletten dat je niet in de fout gaat en altijd staat Sjarifah klaar om je opnieuw op weg te helpen maar oh, oh wat een resultaat! Op de foto's is dit terug te zien. Er worden lage hekjes, heksen hoeden, manden, vogelhuisjes, lampen kappen, eenden nest manden gemaakt. Dit alles komt langs de Boven IJ route te hangen en te staan.

Het idee is om elke woensdagavond in juli om 19.00 bij de kantine van Rust en Vreugd met de wandeling op de Volkstuinroute Boven IJ te starten. Om zo naar de andere buurttuin complexen te lopen.

Activiteiten

Er zijn nog meer activiteiten. Op 26 en 27 augustus is er een tentoonstelling van de bootseer cursus "de Kleiduijjes". Ook is er ook een Yoga bijeenkomst voor maximaal 100 mensen op de 27ste augustus.

Op de site staat alles duidelijk weergegeven wat er zoal is te doen op Tuinpark Rust en Vreugd, Tuinwijck en alle 27 overige tuinparken in het kader van het 100 jarige bestaan van de Bond van Volkstuinders.

open tuinkunstdag kweeklust

foto's door Jürgen Vijfschaft en Aad Doorduijn

Door: Marieke de Geus

Foto's: Bart Honigh

AUGURKEN UIT MIJN VOLKSTUIN

Vorig jaar kreeg ik bij onze grootgrutter AH een mini moestuintje en wat zat er in? Augurk! Althans drie zaden. Ik was erg benieuwd hoe dat zou gaan, augurken kweken in mijn volkstuin, dus zaaide ik en wachtte geduldig tot de zaden ontkiemden. Na een tijdje in de kraamkamer (thuis in de vensterbank) verpotte ik de drie mini augurkenplantjes en zo rond mei verhuisden ze naar het kasje in mijn volkstuin.

Augurken in het kasje

Ik kan je nu vertellen: het is een gemakkelijke plant! De augurkenplanten groeiden enorm hard in het warme kasje en al snel moesten ze in een grotere pot. Binnen no time leek het wel een jungle in het kleine kasje en regelmatig knipte ik grote bladeren weg om nog naar binnen te kunnen. Een beginnersfout natuurlijk, om te veel planten in een kleine kas te zetten. Want naast de drie augurken had ik ook nog eens drie komkommerplanten en zeven soorten tomaten! En alles tierde welig zodat sommige planten via het raampje een weg naar buiten zochten.

Augurken oogsten

Het is zo leuk om de eerste augurken te zien verschijnen aan de planten. Het probleem is natuurlijk wel dat de één sneller groeit dan de ander, dus mijn eerste oogst bestond uit verschillende maten. Inmiddels werd het toch wel tijd om de eerste augurken in te maken dus speurde ik het internet af naar een goed recept om er vervolgens weer een eigen draai aan te geven.

Inzouten voor een knapperige jas

De augurken heb ik een nachtje in een laagje zout gelegd (zout water kan ook las ik later). De volgende dag waren de groene jongens "uitgezweet" en kon ik het vocht afgieten. De augurken spoelde ik even goed af en vervolgens sneed ik de grootste exemplaren in plakjes, want zo'n grote pot had ik even niet voor handen.

Achter glas

Een paar potjes kookte ik even uit (want schone potten zijn essentieel!) en terwijl ze stonden uit te druipen maakte ik een azijnmengsel klaar:

Je hebt nodig:

- 750 ml natuuraazijn
- 200 ml water
- 2 eetlepels suiker
- 1 eetlepel zout
- Wat korianderzaad

Breng de azijn met water, suiker en zout aan de kook, voeg vervolgens de korianderzaadjes toe.

Vul de schone potten met augurk, en giet het azijnmengsel er overop. Draai het deksel goed vast en keer de potten eventjes om (10 minuten). Als het goed is hoor je "plop" en is het potje vacuum.

En dan wachten..... ongeveer 2 maanden. Ik kan je vertellen! Het waren de lekkerste augurken ooit! (echt waar). De smaak was prettig zoet-zuur, niet te zoet althans.

Tip: dit azijnmengsel kun je ook gebruiken om zelf kappertjes in te maken, van de zaden van Oostindische Kers bijvoorbeeld!

Groetjes Marieke de Geus, volkstuinverhalen.nl

Hoe Eigen Hof een voet tussen de deur kreeg bij de Gemeente begin jaren 90

Eigen Hof werd in de 50-tiger jaren al bedreigd met verplaatsing. Dit is door het indienen van een alternatief plan en de vasthoudendheid van enkele tuinders verhinderd.

In een studie naar woningbouwlocaties eind 80-tiger jaren wordt Eigen Hof opnieuw als mogelijke bouwlocatie genoemd, nu voor 2005.

HET BIJENPARK BOOD AAN HUN PARK IN TE RICHTEN ALS ONDERSTEUNING VAN DE 'GROENE AS'

In hoogstedelijke bouw is echter ook behoefte aan hoogwaardig groen, en dat is tegenwoordig groen met een hoge natuurwaarde.

In het NatuurBeleidsPlan (NBP) van 1991 liep een ecologische zone langs Eigen Hof.

In de dorpsraad van Sloten hoorde ik dat er een overleg met de provincie en het Bijenpark zou plaatsvinden. Daar kon ik ook aanwezig zijn.

Het Bijenpark bood bij dat overleg aan hun park in te richten als ondersteuning van de 'Groene AS'. Dat was natuurlijk ook een mogelijkheid voor Eigen Hof en dat is toen toegezegd.

Deze bespreking was de aanleiding voor Eigen Hof om een Inrichtings- en Beheerplan op te stellen. Hierin werd het algemeen groen voor een gedeelte ecologisch ingericht en beheert met het oog op de vereisen van de 'Groene AS'. Nadat dit plan op de ledenvergadering werd aangenomen is het aan diverse overheidsinstanties opgestuurd (provincie, gemeente en stadsdeel). In het gemeentelijke structuurplan 1996 is Eigen Hof opgenomen in de Hoofdgroenstructuur. Dat biedt een redelijke zekerheid voor de toekomst. De kwaliteit van de Hoofdgroenstructuur moest echter wel verbeterd worden, en daarover zou nog een Nota 'Groen' verschijnen.

De expansie van steden legt een zware druk op grondarealen en natuur vanwege de uitbreiding van woningen, kantoren en wegen. Het overheidsbeleid legt echter ook nadruk op kwaliteit van het bestaan: recreatie in natuur en goed milieu. Er wordt hierbij gelet op: (1)Recreatie, (2) natuur, (3) Structuur van het gebied en (4) culturele historie.

De laatste twee factoren zijn min of meer gegeven, maar kunnen benadrukt worden.

De eerste twee punten kunnen we zelf optimaliseren.

Concrete mogelijkheden:

(1) Recreatie. Een volkstuinpark alleen voor tuinders is tegenwoordig te elitair. De parken moeten ook door omwonenden te gebruiken zijn. Openbaarheid! V.b. Natuureducatie (Natuurroutes, excursies en lezingen met tuinpark als onderwerp). Tuinpark op de kaart zetten! PR.

(2) Natuur. Bevorderen van de biodiversiteit door ecologisch beheer, aansluitend op ecologische routes. Natuurwaarden verhogen waardoor verplaatsing van het tuincomplex moeilijker wordt. Compensatie! Kennis van de natuur van leden bevorderen door cursussen, excursies etc. om angst voor wat meer vrijgelaten natuur te verminderen. Werkgroepen oprichten, niet versagen.

Jonge patrijzen in de tuin onder het toezicht van een ouder

De trots van Henk, een heuse heksenkring in de Singel! Mogelijk door ecologisch beheer van de Singel, o.a. door verarming van de grond en het niet bewerken van de grond

KLIMOP ALLERGIE

Sinds een aantal jaren heb ik gedurende het tuinseizoen nu en dan erge last van vreemde, opgezette handen. Een paar dagen nadat ik in de tuin heb gewerkt verschijnen er rode, rare zwellingen op mijn vingers die opzetten, jeuken en pijnlijk zijn. De zwellingen houden soms wel langer dan een week aan. Er moet iets in mijn tuin staan, een bepaalde plant, waarop ik allergisch reageer, maar nooit heb ik geweten welke plant dat was. Wanneer ik bramenscheuten te lijf ga of bereklauwen of brandnetels uit mijn tuin trek, doe ik dat vanzelfsprekend nooit zonder handschoenen. Voor de rest tuinier ik graag met mijn blote handen, alles waar geen stekels aanzitten raak ik gewoon aan.

In de week voor Moederdag bezocht ik mijn ouders. Mijn moeder heeft geen tuin, maar wel twee balkons aan haar huis in hartje Amsterdam. Het voorste balkon is al jaren totaal overwoekerd door een meer dan 25 jaar oude klimop en ik vroeg mij hardop af of mijn moeder die niet eens vervangen zou willen zien door mooie bakken met feestelijk bloeiend éénjarig spul. Mijn moeder, die al die jaren opzag tegen deze operatie, was erg blij met mijn aanbod. En dus besloot ik, bij wijze van Moederdag cadeau haar balkon eens goed aan te pakken. Gewapend met zakken aarde, frisse planten, nieuwe bakken en snoeigereedschap uit mijn tuin toog ik naar de binnenstad. Waar ik eerst twee dagen bezig ben geweest de klimop weg te knippen en in vuilniszakken af te voeren. Op maandagmiddag had mijn moeder een prachtig, zonnig balkon vol jonge aanplant en ik iets onder de leden wat leek op een beginnende, zware

griep. Zere keel, verstopte neus, benauwdheid, algehele lamtheid. Ik maakte twee liter kippensoep omdat ik een lange werkweek voor de boeg had, hield mij rustig, en at nu en dan een kopje soep. Op woensdag voelde ik mij nog steeds lam, maar als zelfstandig ondernemer zeg je geen werk af, dus ik kleepte mij aan, stapte in de trein en ging aan de gang. Schrijven of typen ging bijna niet.

ZELFS DE ONDERKANT VAN MIJN VOETEN VERTOONDE RODE, JEUKENDE UITSLAG

Mijn handen waren inmiddels erger dan ooit op de oude vertrouwde wijze opgezwollen, maar dit keer niet alleen mijn handen. De binnenkanten van mijn armen, mijn hals en decolleté, mijn buik, zelfs de onderkant van mijn voeten vertoonde rode, jeukende uitslag.

Op donderdag zei mijn man, nadat ie eens peinzend opzij had gekeken toen ie mij voor de dertigste keer binnen een minuut mijn neus hoorde snuiten, mijn vierde natte zakdoek van de dag in mijn opgezwollen handen: "Misschien ben je wel allergisch voor klimop". Mijn man heeft dat soort dingen altijd eerder door dan ik. Ik zette mijn computer aan om een beetje lacherig te kijken of er überhaupt zoiets bestaat als klimopallergie. Ik googelde en typte in: "Allergisch voor k..." en hoefde het woord klimop niet eens af te maken omdat de

computer dat al voor mij invulde. En daar verscheen de waarheid op het scherm. Ik had geen griep. Ik had een klimopallergie. Alle verschijnselen waarvan ik last had stonden daar in een keurige rij genoemd. Klimop bleek zelfs familie van de levensgevaarlijke plantenfamilie waar ook Poison Ivy toe behoort. Een plant waarvan ik had gehoord, omdat die voorkomt in Noord-Amerika en daar slachtoffers maakt waar de halve praktijk van mijn Amerikaanse schoonzuster, die dermatologe is, op drijft. Vergeleken met Posion Ivy is bereklauw een jong poesje. En klimop, zo bleek nu, is verwant aan deze plant.

Wie had ooit gedacht dat klimop, met zijn zachte bladeren en prettige aanvoelende stengels en takken zo'n reactie teweeg zou brengen? Het goede nieuws is dat ik nu voor ééns en voor altijd weet waarvoor ik allergisch ben en dat ik nooit meer een klimop te lijf ga zonder gepaste uitrusting. Ik druk alle lezers van de Vroegop met klem op het hart om datzelfde te doen. Want het slechte nieuws is dat er geen remedie is tegen een klimopallergie en dat er niets anders op zit het hele circus aan ongemakken geduldig uit te zitten. En dat kan wel drie weken duren.

In mijn geval was dat ook inderdaad zo. Ik was de volle drie weken het haasje. Ergens in de eerste week van juni kon ik weer normaal en opgelucht ademen. Mijn neus was niet langer verstopt, mijn uitslag was bijna overal verdwenen en ik functioneerde weer naar behoren. Een uitputtingsslag, dat was het. Maar mijn moeder heeft er wel het vrolijkste balkon van Amsterdam aan overgehouden.

ALLES VOOR DE TUIN

Inmiddels zijn we in de 21e eeuw beland. Mensen uit Amsterdam zonder tuin kunnen nu al meer dan honderd jaar tuinieren aan de rand van de stad. In de Amsterdamse veenklei van weleer zijn prachtige tuinen tot bloei gekomen. Met meer variatie en Generatie na generatie heeft genoten van de natuur en het verenigingsleven op de tuinparken, talloze kinderen zijn er groot geworden.

Ondanks de stadsontwikkeling is de hoeveelheid volkstuinten door de jaren heen overleefd gebleven. Tuinen zijn verplaatst, de tuinders werden gecompenseerd. Vandaag de dag liggen de tuinparken er fantastisch bij. Wandel maar eens door die lanen, langs de clubhuizen, veldjes en geniet van al die tuinen. Dat is het werk van talloze groene vingers die met elkaar en met heel veel liefde al dat groen onderhouden en er veel plezier van beleven.

100 jaar

Ook de volgende honderd jaar blijft de Bond pal staan voor de belangen van alle volkstuinters. Voor het behoud van de

volkstuinten in en rond Amsterdam, zelfs voor verdere uitbreiding. Omdat er nog steeds meer mensen behoefte hebben aan een klein stukje tuin, waarin ze hun zorgen kwijt kunnen.

Afkomst verloochent zich niet. In de honderd jaar van ons bestaan hebben we ons altijd ingezet voor voldoende groen. Voor elke tuinters willen we tegen een zo gunstig mogelijke prijs een tuin verkrijgen, en ze tegen gunstige voorwaarden de mogelijkheid bieden er een huisje op te zetten voor de broodnodige rust en vrijetijdsbesteding. Juist voor de minder bedeelden, want we weten waar we ooit uit zijn voortgekomen.

ecologische samenhang

We zetten ons in voor het behoud van de tuinparken omdat de huidige ecologische samenhang in en rond Amsterdam goud waard is. Dat gaat verder dan enkel de huidige tuinparken. Want voor ons én voor de stad staat er veel op het spel. Samen met onze leden gaan wij ons sterk maken voor een met de stad gedeelde visie op het groen, waarin de stad zich zo goed kan herkennen, dat we voor de lange termijn goede afspraken kunnen maken, en de tuinparken een vanzelfsprekende rol gaan spelen in het uitvoeren van Koers 2025 en alles wat daarna komt.

Een rol die verder gaat dan alleen de tuinders. De volkstuinten staan al jarenlang open voor de buurtbewoners, op de parken wordt van alles georganiseerd. Denk maar aan de bomentochten voor schoolkinderen, waarin ze kennismaken met wat je allemaal in de natuur op een tuinpark kunt aantreffen. Van watertorren, appels, pruimen en eten wat er in de natuur op het park groeit. En de volkstuinten hebben de dichtgroeiende stad nog veel meer te bieden.

toekomstige ontwikkeling

Want hoe kun je volkstuinen handhaven in de druk van toekomstige stedelijke ontwikkeling? Hoe ga je de beschikbare ruimte zo goed mogelijk benutten? Hoe kun je meer mensen dan de 6.000 van nu van de tuinen laten genieten? Wat doen wij met nieuwe, andere mogelijkheden zoals gemeenschappelijke tuinen, waarin mensen met elkaar de tuin verzorgen, en hem delen met iedereen die er graag gebruik van wil maken? De Bond zal met de leden hierover een visie moeten formuleren en namens haar leden in gesprek gaan met de stad.

Want als Bond kijken we verder, en staan we voor het groen in de stad. Voor meer groen en minder grijs. Dat was honderd jaar geleden zo, en eigenlijk is dat nooit veranderd. Wij willen alle vormen van tuinieren in Amsterdam ondersteunen: verblijfstuinen, nutstuinen, schooltuinen, buurttuinen en stadstuinen. Als we niets doen, zal Amsterdam verdichten in steen. Wij zien liever de stad verdichten in tuinen vol groene kleuren.

Wij willen zoveel mogelijk Amsterdammers de gelegenheid geven

om van de parken gebruik te maken en hen op zo'n breed mogelijke manier blijven helpen met natuurlijk tuinieren. Alleen zo kunnen we de natuur in de stad een handje helpen. Zodat bijen, insecten, vlinders en vogels, bloemen en de mensen samen een toekomst hebben.

voor alle Amsterdammers

Eigenlijk is de Bond van Volkstuinders er voor alle Amsterdammers. Voor al die Amsterdammers die geen tuin hebben maar er wel een willen. Voor Amsterdammers die willen genieten van al die mooie parken om in te wandelen. Voor alle Amsterdammers die schone longen willen, Amsterdammers die van de flora en fauna houden. En misschien ook wel voor al die Amsterdammers die van een bloeiend verenigingsleven houden. De Bond is de stad, en andersom. Dat was zo, dat is zo en dat zal altijd zo blijven. We kunnen niet zonder elkaar, en Amsterdam kan zeker niet zonder haar tuinparken.

De belofte van de Bond is dan ook om mee te bewegen met de uitdijende stadsmetropool, maar er ook voor te

zorgen dat het goede behouden blijft en het groen niet verloren gaat. Zodat onze leden van nu en alle toekomstige tuinders ook na 2025 kunnen blijven genieten. Ver weg, en toch vlakbij. Aan de rand van de stad. In je eigen tuin.

BUREN OP DE TUIN

"DIE BOMEN ZIJN MIJN TROTS!"

Door: Dominique Engers

Foto's: Marianne Croes

Ter gelegenheid van het honderdjarig jubileum van de Bond van volkstuinders interview je niet de eerste de beste voor het zomernummer van de Vroegop. Mensen die al honderd jaar Volkstuinieren zijn natuurlijk niet meer te vinden maar er zijn toch bijzondere echtparen die daar dicht bij in de buurt komen. Hanny en Gerard van Heezik, zij 79 jaar en hij 88, kregen hun tuin in 1962, het jaar waarin Tuinpark De Eendracht werd opgericht. Hanny weet nog hoe zij met de kinderwagen waarin hun eerste baby lag het perceel op liep. Want meer dan percelen waren de tuinen toen nog niet. De tuin waar het echtpaar ons ontvangt is vanaf de bodem door henzelf ingericht en opgebouwd.

"Er was helemaal niks. Ik ging naar Hilversum om rozenstruiken te halen en naar Boskoop voor bomenzaden" herinnert Gerard zich. "De rozen lopen nu, na meer dan 50 jaar een beetje af, maar de bomen zijn mijn trots en mijn glorie. Kijk eens hoe mooi en groot ze allemaal zijn." Ook het grasveld ligt er inmiddels 50 jaar. "Sportveldengras." Zeggen Hanny en Gerard als uit één mond. "Gekregen van een kennis en zelf ingezaaid. Krachtig gras, maar ook heel zacht." Ik voel het zelf, als ik op verzoek van Gerard mijn schoenen uittrek en het gras aan mijn blote voeten laat kriebelen. "En nooit mollen gehad, al die jaren niet!"

Toen Hanny en Gerard hun tuin kochten, hadden ze, zoals zoveel tuinders, nauwelijks geld om direct flink door te pakken. Gerard, werkzaam als tekenaar bij de gemeente, tekende ook het ontwerp voor zijn eigen tuin en voor het huisje dat hij van plan was daarop te bouwen. Maar liefst vijf jaar heeft het geduurd voor hun huisje klaar was. "Ik had een borderel uitstaan bij een houthandel", vertelt Gerard. "Ik naaide poppenkleertjes als thuiswerk, in opdracht van een bedrijf", vertelt Hanny. "Voor 20 cent per stuk. Een heel gefriemel hoor, al die kleine stukjes en kantjes. Als ik een zak vol had konden we weer wat hout kopen om een stukje verder te bouwen." Gerard maakte een slaapkamertje van 15 vierkante meter waar hun drie kinderen sliepen. "Alle drie boven elkaar." Welnee", verbetert Hanny, "De jongens boven elkaar en mijn dochter aan de andere kant met een dikke kast ertussen." In de zomermaanden woonde het gezin op de volkstuin en gingen de kinderen vanuit de tuin naar school in Osdorp. "Mijn dochter deed mee aan alle sportwedstrijden" vertelt Gerard. "In die tijd

had je dat nog, dat het ene tuinpark tegen het andere tuinpark speelde. En toen mijn dochter nog meespeelde won de Eendracht altijd.” Hanny hoort het hoofdschuddend aan. “Niet alles wat hij vertelt klopt, hoor.”

De kinderen zijn inmiddels volwassen en wonen nu allemaal verder weg, maar één van de zonen komt wekelijks langs om te helpen met zwaardere klusjes. En er is natuurlijk de jaarlijkse familiedag. Dan komen alle kinderen en kleinkinderen naar de tuin om samen te zijn. Bij erg slecht weer is er een uitwijkmogelijkheid naar het clubgebouw in Zwanenburg waar Hanny al jarenlang line dance les geeft. “Daarom blijft ze zo slank hè”, zegt Gerard, “ze zit nooit stil. Ze doet nog van alles. Vrouwen zijn zo, hè? Die blijven doorwerken tot ze erbij neer vallen. De tuin doen we samen, maar Hanny doet de heggen en de paden.” En de computer. Want je kunt natuurlijk niet achterblijven bij je line dance leerlingen en je moet met je tijd meegaan. “En ik haal iedere week brood bij Hartog” vertelt Gerard. “Op de fiets de hele stad door. Nou, dat is een happening hoor, om door het centrum van Amsterdam te fietsen. Je moet hele goeie remmen hebben.”

Op vakantie gingen ze al die jaren maar weinig. Toen Gerard nog bij de gemeente werkte in de zomer een paar weken naar Wijk aan Zee, als ze tenminste werden ingeloot. Hun tuinhuisje leenden ze dan uit aan een gehandicapte vrouw die ze via de kerk kenden. “Die kwam dan een weekje, samen met haar verzorgster. Dat moest je wel opgeven hoor, dat er iemand anders in je huisje kwam. Ze hadden het hier heerlijk, ze kregen alleen de olielamp niet aan. Toen hadden we nog geen zonnepanelen voor de verlichting, maar zo’n olielamp met een kous.”

Hoewel ze inmiddels al lang niet meer op de flat uit hun beginjaren wonen en een huis met een bewerkelijke tuin hebben, denken ze er niet over om de volkstuin weg te doen. Zolang het allemaal nog gaat genieten ze er enorm van en brengen ze er nog steeds de zomers door. “Binnenkort verhuizen we de poezen. Nu gaan we elke avond nog even naar huis om ze eten te geven, maar dat hoeft dan niet meer. “ Hanny fietst ook af en toe even naar huis als ze een film op de televisie wil zien, want televisie hebben ze niet op de tuin. “De zonnepanelen kunnen dat niet aan. We hadden ooit een kleurentelevisie die zwartwit werd omdat de zonnepanelen niet genoeg energie gaven”, vertelt Gerard. Hanny zegt niets maar kijkt hem aan alsof zij zich dit niet helemaal meer kan herinneren.

De sociale contacten op de tuin zijn de laatste jaren wat minder geworden. “We zijn wat meer op onszelf” vertelt Hanny. “Zo gaat dat als je ouder wordt. Er is niemand meer over van de mensen met wie wij indertijd op de tuin kwamen. Maar we zien

nog genoeg mensen, hoor. Mijn zuster komt elke zondag langs om te knutselen. Dan staat ze om negen uur voor het hek en dan gaan we de hele dag aan de tafel kaarten zitten maken." De kleinkinderen komen af en toe logeren. In de conifeer zijn trappetjes gemaakt waar ze in kunnen klimmen en een plekje waar ze kunnen slapen. "We hebben vorig jaar Pokémons gezocht!" vertelt Gerard glunderend. De wandelclub komt iedere vijf jaar, als er lustrum is, in augustus langs voor een tussenstop en een kop koffie. En ze hebben goed contact met hun burens. "Als ze op vakantie gaan mogen wij hun snijbonen plukken" vertelt Gerard. Er is een Surinaamse op de Ark, een ander tuinpark, voor wie Gerard af en toe klusjes doet en die hen in ruil daarvoor verwent met lekker Surinaams eten. "Ik krijg vijf pilsjes van haar" vertelt Gerard. "Vanavond eten we heerlijke Surinaamse bruine boontjes" vertelt Hanny. "Ik hoef er alleen nog maar rijst bij te koken."

Gerard geniet ervan om 's avonds buiten in zijn tuin te zitten en naar de hemel te kijken, naar de satellieten die aan het firmament voorbijvliegen. Hij geniet ervan om 's ochtends wakker te worden op de tuin. "Dan maakt Hanny een bordje pap voor me. Lekker hoor. Ze is een hele lieve vrouw dat ze dat allemaal voor me doet" "Muesli" zegt Hanny, met een tedere twinkeling in haar ogen. Ze kijken tevreden om zich heen en Gerard wijst nog eens naar de meer dan vijftig jaar oude bomen. "Ja, die bomen zijn mijn trots en mijn glorie. Alles bloeit na elkaar, zo hebben we het indertijd aangelegd. Ze hebben allemaal gebloeid dit voorjaar en nu bloeit alleen de jasmijn nog. Dat is de laatste. Mooi hè?"

ANNA VAN TUIN 159

Vandaag was het zover. Haar eerste algemene dienst. Nieuwsgierig keek Anna om zich heen. Dit waren ze dus, haar medetuiniers en tuiniersters. Een bont gezelschap had zich aan een lange rij tafeltjes geschaard. Veel mannen, viel haar op, onder wie een paar die kennelijk het hoogste woord niet schuwden. Ze hadden het over de kunst van het beschoeien en de een verkondigde een nog handiger aanpak dan de ander.

De eerste berichten waren niet erg bemoedigend geweest. De oudere heer van de tuin schuin tegenover haar had een paar dagen geleden op samenzweerderige toon gefluisterd: 'Weinigen kunnen met macht omgaan. En ouderen, die geen eelt op hun knuisten hebben, kijken ze weg. Harken noemen ze ons. Witteboordenvolk waar je niks aan hebt.' En vrouwen... 'Waarna hij veelbetekenend zweeg. Hij had nog een bittere blik op zijn heg geworpen, waar triomfantelijk drieblad, sneeuwbes en winde doorheen stak.

Anna zat er stil bij. De werklaarsjes die ze gisteren had gekocht zagen er wel erg opvallend glanzend uit, vond ze. En was haar spijkerjack niet wat aan de modieuze kant? En oorbellen, kon dat wel?

Ze nam een slok van haar koffie.

'Waar zijn de koekjes?', vroeg een dikke man tegenover haar.

'Daar moet nog steeds een commissie voor komen,' zei z'n buurman, die zich in wonderbaarlijke vrijetijdsleding had gestoken.

Anna begreep niets van het bulderende gelach, dat de kopjes op de schoteltjes deed rammelen.

Tot haar opluchting kwam er een jonge vrouw naast haar zitten. De stoelen links en rechts van haar waren onbehagelijk lang leeg gebleven.

'Nieuw zeker?'

Anna knikte.

't Went snel. Fijn, weer een vrouw erbij. Weet je, je krijgt af en toe de indruk dat ze vrouwen niet helemaal voor vol aanzien. Meestal krijgen we onbeduidende klusjes. Schoffelen, wieden in de heemtuin, bladeren harken. Ze zetten de vrouwen bij elkaar in een ploegje. Met soms een oudere heer erbij. Dan krijgen we geen gedonder, denken ze. Want ja, kijk eens, het is tenslotte niet leuk voor die mannen als er een vrouw in de ploeg zit. Dan kunnen ze geen schuine moppen vertellen.' Anna vroeg zich af wie 'ze' waren. En wat dat 'gedonder' zou kunnen zijn. Maar voor ze het kon vragen klonk er een oordovende gongslag. Aan het werk!

Inderdaad, ze was ingedeeld in een groepje vrouwen, met één oudere man. En ze gingen naar de heemtuin. Dat leek haar eigenlijk wel prettig. Ze vond het een van de mooiste plekjes van het complex.

Eerst naar het huisje waar tuingereedschap werd uitgereikt. Een schoffel en een klein hakje moest ze meenemen.

'Wil je even tekenen, meissie? En weer inleveren, hoor.'

Was dat een grap?

Nee, iedereen werd aan deze handeling onderworpen. Al had ze niet de indruk dat alle tuiniers dat vanzelfsprekend vonden.

'Dit is nieuwe regel,' zei een opgewekte man. 'Maar het zal vast niet lang duren. Vorige keer had ik een hark en kruiwagen meegenomen en twee schoffels ingeleverd. Daar zou toch iederéén gek van worden.'

Anna en de vrouw die naast haar was gaan zitten, 'Cornélie, maar zeg maar Neeltje', kregen de taak om eens flink opruiming te houden in het kleefkruid. Het zat overal, tussen de bomen, tussen de rododendrons in de heg, aan de rand van de borders. Het was een verrukkelijk werkje, je trok ergens aan en binnen de kortste keren had je je armen vol. En je zag meteen resultaat.

De zon scheen, en Anna voelde zich prettig. Vooral toen ze mannen zag zwoegen achter zwaar met takken beladen karren. Dit mocht dan als een onbeduidend klusje worden beschouwd, haar beviel het goed. 'Weet je,' zei Neeltje, met een blik op de zwetende mannen, 'die kar, dat doet me ergens aan denken. Aan het laatste nummer van De Gouden Greep. Daarin stond een boos stukje. "Er zijn tuinders," werd grimmig vastgesteld, "die een gebruikte kar niet onmiddellijk terugbrengen naar de Inkoop, maar die uren bij hun tuin laten staan. Dat is stréng verboden." Daar kan ik wel inkomen,' gaf ze toe. 'Maar nu komt het. Er stond een tekeningetje bij. Van een vrouwspersoon bij haar tuinhek, mét zo'n kar voor de heg. En ik vermoed dat ze mij daarmee bedoelen.'

'Weer dat "ze",' dacht Anna.

Maar ze zei: 'Dat is toch niet erg? Het lijkt me ook een beetje een eer, afgebeeld te zijn in het clubblad.'

Ze besloot maar niet te zeggen waar haar ervaringen van vandaag haar aan deden denken. Aan lang geleden. Aan haar schooltijd. Toen je je ook zo vreselijk dom kon voelen omdat alle anderen wisten wat jij als enige niet snapte. Toen je je ook zo op je plaats gezet kon voelen, terwijl je van de prins geen kwaad wist.

De columns van Anna

Sinds september 1994 staat er elke drie maanden een stukje van Anna in de Snoeischaar. Deze stukjes worden door veel tuinders als eerste gelezen. Ze zijn geestig en luchtig en geven vele aspecten van het tuinleven weer. We zijn al toe aan meer dan 100 afleveringen.

Hierboven haar eerste stukje, op tuin 159 heeft ze nooit gezeten, het is een niet bestaande tuin van Eigen Hof

100 JAAR BUITENZORG

Niet alleen de Bond van Volkstuinders bestaat dit jaar 100 jaar. Ook Tuinpark Buitenzorg viert dit jaar uitgebreid zijn 100-jarig bestaan. Nog voordat het park was opgericht was het al ongebruikelijk. Op een stuk grond tussen het Vliegenbos en Vogeldorp spitte op een dag, op het hoogste punt, een eigenwijze meneer een stuk grond om en begon er een volkstuin. Die paar tuinders hebben toen feitelijk Buitenzorg opgericht. Ze begonnen bijna anarchistisch, zich vrij, vrolijk en onafhankelijk bewegend. Een beetje rommelig, maar met grote bevoegenheid. Hun voorbeeld werd al snel gevolgd door velen.

Door de jaren heen bleef Buitenzorg bekend staan als rommelig tuinpark, maar in een gemeentelijk stuk over natuureducatie dat zo'n 15 jaar geleden werd geschreven werd Buitenzorg juist geprezen als voorbeeldpark. Tuinparken hoefden niet zo netjes aangeharkt te zijn en op Buitenzorg zorgde de diversiteit van omgevingen er nu juist voor dat heel veel natuur er een plek kon vinden. Dit jaar, in hun jubileumjaar, gaat Buitenzorg beginnen met natuurlijk tuinieren, in de hoop het landelijke certificaat te behalen.

Alles is van alle tijden en komt ook steeds weer terug. De opvattingen over tuinieren veranderen doorlopend, de populatie op de volkstuin verandert doorlopend. Op Buitenzorg kwamen en komen nog altijd veel nieuwe tuinders met kinderen. Wanneer de kinderen een jaar of veertien waren en echt niet meer mee waren te krijgen naar de tuin zeiden sommige tuinders hun tuinen op. Anderen bleven en maakten een nieuwe golf van nieuwkomers mee, die op hun beurt weer kleine kinderen naar de tuin brachten. In de honderd jaar dat Buitenzorg nu bestaat heeft het alles gezien en meegemaakt.

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan wordt eind 2017 een kist samengesteld met foto's, brieven, gegevens, archiefmateriaal uit het verleden en plannen voor de toekomst. De kist wordt verzegeld en hopelijk in 2042 door de tuinders van dat moment weer geopend. Uiteraard zijn er in dit jubileumjaar tal van andere leuke activiteiten gepland die u allemaal kunt vinden op de website van Buitenzorg.

BANKJES

Op de foto Saskia Groenewoud (Stadsdeel Noord), voorzitter Gerrit Mol en secretaris Marijk Spaan.

Saskia Groenewoud overhandigd de 4 banken op het Ketjenplantsoen ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van Tuinpark Buitenzorg.

De 4 banken hebben allen een naam gekregen.

- Heer Bontekoe (oud voorzitter)
- Willem vd Vissersdijk (jarenlang actief in de activiteitencommissie.
- Grietje Westra (meer dan 50 jaar lid)
- en dan de toekomstbank (nog geen naam).

(advertenties)

Houtkachel Amsterdam

De Houtkachel Specialist voor Tuinhuizen

Houtkachel Amsterdam

Sayil Opzet-Oven € 75,-

Prity Mini € 195,-

Houtkachel-Amsterdam is de specialist op het gebied van houtkachels voor tuinhuizen. Wij adviseren u graag over de correcte aanleg en kunnen alle benodigdheden (van kachelpijpen tot dakdoorvoersystemen) leveren. Kom eens langs of kijk op onze website:

www.houtkachel-amsterdam.nl , Altijd meer dan 60 soorten kachels op voorraad !!

Houtkachel Amsterdam BV

Adres: Doblijn 7 (naast Tuinpark de Grootte Braak)

Telefoon : 020 4893547

Email: info@houtkachel-amsterdam.nl

Open: ma – vr 10.00 – 18.00 uur, za 9.00 – 17.00 uur

Onder de naam **Pijp-universeel** verkopen wij kunststof waterleidingen en fittingen. **Goed kopertioven gaan Kana !!**

Wij verkopen flexibele 5-laags pijpen. (Unipipe en eigen merk). Zeer makkelijk te verwerken in krappe ruimten. Je buigt de pijp in een vorm en deze blijft zo zitten. Ook makkelijk te koppelen aan de kranen. 100 meter Hiten **Pex-al-Pex** pijp vanaf €99,-.

Kijk op www.pijpuniverseel.nl voor meer info.

Houtkachel Amsterdam is de Grootste en Goedkoopste aanbieder van Prity Houtkachels in Nederland

Deskundige en gecertificeerde taxateurs. Duidelijk Lengkeek.

Wij helpen u graag bij het beperken van uw financiële risico's. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van een verzekeringstaxatie, om onderverszekering te voorkomen.

Meer informatie?
www.lengkeek.nl
 088 – 554 00 00

LENGKEEK

KABOUTERPRAAT

Mensen, kunnen wij eens even praten?
Want niet alleen de Bond is honderd jaar.
Mijn vrouw en ik, zij heeft mij nooit verlaten
Zijn óók een eeuw intussen bij elkaar.

Ik aarzelde mijn liefde te verklaren
Maar sinds 1916 is het aan
Na al de tijd is zij nog steeds de ware
De tand des tijds? Die heeft ze fraai doorstaan.

Ik zag haar en ik was meteen verloren
Zij laat mij hart nog altijd sneller slaan
Weet mij na honderd jaar nog te bekoren
En kijk hoe goed die slippers haar nog staan.

We zagen generaties mensen komen
Ze bouwden huisjes, legden tuinen aan
De zaaiden en ze snoeiden, plantten bomen
Tuinierden, tot hun tijd kwam om te gaan.

Ze werden oud, de mannen en de vrouwen
De volkstuinters van het eerste uur
Maar nieuwe kinderen kwamen hutten bouwen
En de kinderen van hun kinderen, op den duur.

Kantoren, huizenwijken en bedrijven
Er wordt ook om ons heen enorm gebouwd
Zullen wij in het groen hier kunnen blijven
Tot wij tweehonderd jaar straks zijn getrouwd?

Wij hebben ons altijd heel goed gedragen
We zijn nooit van het padje af geraakt.
Na honderd jaar gezamenlijk slippers dragen
Hebben wij nooit één slippertje gemaakt.

Wij wensen iedereen veel heil en zegen
De bond, onszelf, als jubilerend paar.
Wij blijven staan, in zon, in storm en regen
En gaan gewoon voor nóg eens honderd jaar.

Oplossingen

U kunt uw oplossing vóór 21 september 2017 naar de redactie van Vroegop (zie colofon) sturen. Onder de goede inzendingen verloten wij 5 cadeaubonnen.

Uitslag winter puzzel:

De juiste oplossing voor de puzzel in het winternummer van de Vroegop is:

EENZWALUWMAAKTNOGGEENLENTE

Onder de vele inzendingen hebben wij vijf cadeaubonnen verloot.
De gelukkige winnaars zijn:

Mw. A. H. Blankenstein

Tuinpark Rust & Vreugd

Dhr. A. Gulien

Tuinpark De Molen

Mw. I. P. van Haare-Mast

Tuinpark De Bretten

Dhr. J. van Ommen

Tuinpark Klein Dantzig

Mw. C. Winnubst

Tuinpark De Bongerd

Wij wensen hen veel tuinplezier.

1		2	3	4	5			6	7	8	9	10		11
		12					13		14					
15	16		17			18		19		20			21	
22		23			24			25	26			27		
28					29		30				31			
32			33	34		35				36			37	
		38			39				40			41		
	42			43								44		
45		46	47						48		49			50
51	52		53			54		55		56			57	
58		59			60				61		62	63		
64				65				66		67				
68			69			70	71			72			73	
		74			75				76			77		
78								79						

© www.ruiterpuzzel.nl

28	75	79	52	42	35	50	73
----	----	----	----	----	----	----	----

Horizontaal

1 Watersportinrichting 6 vrouwelijk roofdier 12 regel 14 zandkleurige uniformstof 15 prima (afk.) 17 bridgeterm (afk.) 18 dunne 20 geloofsgemeenschap (afk.) 21 zink (symbool) 22 vroeger 25 per telex overbrengen 28 slijtplek in weefsel 29 schop 31 gevleugelde geest in het Perzische volksgeloof 32 maanstand (afk.) 33 Rubidium (symbool) 35 deel van het hoofd 36 aansporend geluid tegen trekdieren 37 voegwoord 38 bloedvat 40 nagemaakt 42 in loco (afk.) 43 schuin staande deur 44 dierengeluid 46 bezigheid ter ontspanning 48 vaktaal 51 en dergelijke (afk.) 53 slee 54 oppervlaktemaat 56 windrichting (afk.) 57 karaat (afk.) 58 meisjesnaam 60 niet verharde weggetjes 62 na dat 64 gebrande suiker (oude spelling) 66 geheiligd 68 heer (afk.) 69 Barium (symbool) 70 titel (afk.) 72 Helium (afk.) 73 laatstgenoemde (afk.) 74 vloerbedekking 76 man 78 beven 79 vriendelijke.

Verticaal

1 Zwaar werken 2 voegwoord 3 kruidenrij 4 Haarlems schilder (17de eeuw) 5 's ochtends 7 maanstand (afk.) 8 Engelse graaf 9 klein kind 10 werktuigkundig ingenieur (afk.) 11stad in Zuid China 13 oosterlengte (afk.) 16 beker 18 koude lekkernij 19 gast 21 pijnlijke 23 muzikant 24 dominee (afk.) 26 Europees Parlement (afk.) 27 Xenon (symbool) 30 getal 34 knaagdier 36 van haar gemaakt 38 indien 39 watervogelfamilie 40 werklust 41 economisch instituut middenstand (afk.) 45 beschermd 47 fabeltje 49 aandoenlijk 50 soort oorpijn 52 omdat 54 aal 55 drooginrichting 57 hard geluid 59 slee 60 penarie 61 voorzetsel 63 dwarsmast 65 post 67 lieve (Fr.) 71 voorzetsel 74 zijns inziens (afk.) 75 Frans lidwoord 76 vanaf (afk.) 77 element (symbool).